

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2023 VAN DE GEMEENTE LANDGRAAF

1. Inleiding

De Gemeentewet schrijft in artikel 213 voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst voor de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Om deze controle mogelijk te maken heeft de gemeenteraad op 2 februari 2023 de controleverordening 2023 vastgesteld.

2. Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole op de jaarrekening, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

3. Algemene uitgangspunten voor de controle

De controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening zal gericht zijn op het geven van een oordeel over:

- het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- de getrouwheid van de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten);
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe (en rechtmatige) verantwoording mogelijk maken;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening;
- de bijlage bij de jaarrekening met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa), bedoeld in artikel 58a van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet alsmede de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

4. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Inrichting en uitvoering van de accountantscontrole

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en deelwaarnemingen (al dan niet statistisch) en extrapolaties.

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De minimumeisen zijn:

Goedkeuringstolerantie	Soort accountantsverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van totale lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\%$ en $< 3\%$	–	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% van totale lasten)	$\leq 3\%$	> 3 en $< 10\%$	$\geq 10\%$	–
Rapporterings-tolerantie	Gelijk aan goedkeuringstoleranties			

De gemeenteraad mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring van de accountant. De opdracht die de gemeenteraad aan de accountant heeft verstrekt voor het verrichten van de controle is gebaseerd op de wettelijk voorgeschreven minimumeisen in het besluit BADO. Mocht de gemeenteraad op enig moment scherpere eisen willen vaststellen dan zal dit de intensiteit van de accountantscontrole verhogen en daarmee ook de daaraan verbonden kosten. Bij specifieke informatiebehoeften is het daarom zinvoller om specifieke opdrachten te verlenen.

Goedkeuringstoleranties

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van de fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruiker wordt beïnvloed.

Bij een totaal aan lasten in de (bijgestelde) begroting 2023 van circa € 159 miljoen (situatie eind september 2023 waarin de aanpassingen van de slotrapportage 2023 nog niet zijn verwerkt), mag de som van fouten in de jaarrekening 2023 niet meer bedragen dan € 1,59 miljoen en de som van onzekerheden in de controle over het dienstjaar 2023 niet meer dan ca. € 4,77 miljoen.

De goedkeuringstoleranties zijn bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring.

Rapporteringstolerantie

Naast de bovenstaande goedkeuringstoleranties geldt ook de rapporteringstolerantie.

De rapporteringstolerantie is het kwantitatieve criterium voor het al dan niet rapporteren door de accountant van de bevindingen in het verslag van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie zal de accountant aan de raad gespecificeerd rapporteren over al de geconstateerde fouten en onzekerheden die per programma dezelfde omvang hebben als de in de tabel genoemde toleranties (fouten $\geq 1\%$ en onzekerheden $\geq 3\%$ van het budget per programma), echter alleen voor zover de afzonderlijke afwijkingen een absoluut bedrag van € 50.000 te boven gaan¹.

Voor de regelingen die onder Single Information Single Audit (SISA) vallen, geldt dat de accountant voor elke regeling groter of gelijk aan € 125 duizend één deelwaarneming moet uitvoeren.

De rapporteringstolerantie wordt voor iedere afzonderlijke SISA-regeling bepaald aan de hand van de volgende tabel:

Financiële omvang van de SISA-regeling	Rapporteringstolerantie van de SISA-regeling
< € 125.000	€ 12.500
> € 125.000 en < € 1.000.000	10% van de omvangbasis van de specifieke uitkering
> € 1.000.000	€ 125.000

5. Normenkader en reikwijdte van de accountantscontrole

In het addendum op de nota rechtmatigheid heeft de gemeenteraad het normenkader voor en de reikwijdte van de rechtmatigheidsverklaring door het college van B&W vastgelegd. Op de accountantscontrole wordt hetzelfde normenkader en de dezelfde reikwijdte van toepassing verklaard.

6. Rapportering door de accountant

De accountant rapporteert als volgt:

Interimcontrole

In de tweede helft van het jaar voert door de accountant een zogenaamde interimcontrole uit. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle brengt de accountant een managementletter uit. In deze rapportage worden de bevindingen opgenomen over de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie, de inrichting van het financieel beheer inbegrepen de opzet om te komen tot de rechtmatigheidsverklaring, aanwezige risico's en het risicobeheer en de besturing en beheersing van de organisatie. De managementletter wordt verstrekt aan en besproken met het college van burgemeester en wethouders, waarna de managementletter tevens wordt besproken tussen de accountant en de auditcommissie. De managementletter wordt steeds opgeleverd en besproken in december van het controlejaar.

¹ Vuistregel voor de maatvoering van de rapporteringstolerantie is een bedrag van 3 tot maximaal 10% van de goedkeuringstolerantie. 3% komt overeen met een rapporteringstolerantie van circa € 48 duizend. Voorgesteld wordt om rapporteringstolerantie af te ronden op € 50 duizend.

Accountantsverslag

In overeenstemming met de gemeentewet wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de gemeenteraad. Het verslag van bevindingen wordt voor verzending aan de gemeenteraad door de accountant voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders met de mogelijkheid om op dit verslag te kunnen reageren. Indien nodig worden hierin ook essentiële ontwikkelingen en aanbevelingen opgenomen die tijdens de tussentijdse controle naar voren zijn gekomen. Het verslag van bevindingen wordt opgeleverd begin mei in het jaar na afloop van het controlejaar. Het verslag van bevindingen wordt besproken tussen de accountant en de auditcommissie.

Controleverklaring van de accountant

In de controleverklaring van de accountant wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven ten aanzien van de getrouwheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen. De controleverklaring heeft als dagtekening de datum waarop de gemeenteraad de jaarrekening vaststelt.